

Briuselis, 2026 m. gegužės 19 d.
(OR. en)

9368/26

COH 82
CADREFIN 217
POLGEN 121
ECOFIN 621
ENV 516
TRANS 312
PECHE 178
JAI 603
ENER 249
MI 486
MAR 76
COMPET 576
SAN 305
SUSTDEV 41
RECH 221

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREEZ
gavimo data:	2026 m. gegužės 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 199 final
Dalykas:	KOMISIJS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI dėl Norvegijos įtraukimo į Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategiją

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 199 final.

Priedama: COM(2026) 199 final

Briuselis, 2026 05 18
COM(2026) 199 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

dėl Norvegijos įtraukimo į Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategiją

NORVEGIJOS ĮTRAUKIMAS Į EUROPOS SĄJUNGOS BALTIJOS JŪROS REGIONO STRATEGIJĄ

1. Įvadas

2007 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadose Komisijai pasiūlyta pateikti Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategiją. Gavusi šį prašymą Komisija plačiai konsultavosi su suinteresuotaisiais subjektais. 2009 m. birželio 10 d. ji priėmė Komunikatą dėl Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos¹ (toliau – Strategija) – pirmosios ES makroregioninės strategijos. Europos Vadovų Taryba patvirtino Strategiją savo 2009 m. spalio 29–30 d. išvadose², ragindama „visus atitinkamus subjektus skubiai veikti ir užtikrinti visišką šios strategijos įgyvendinimą“.

2011 m. birželio mėn. Komisija paskelbė pažangos ataskaitą. 2011 m. lapkričio 15 d. išvadose Bendrųjų reikalų taryba paprašė Komisijos iki 2012 m. pradžios Strategiją peržiūrėti. 2012 m. kovo 23 d. Komisija, atsiliepdamą į šį raginimą, priėmė komunikatą³, kuriame pasiūlė i) sutelkti dėmesį į strateginius prioritetus, suderinti politikos priemones ir finansavimą, ii) patikslinti skirtingų subjektų atsakomybę ir iii) pagerinti komunikavimą.

Strategiją įgyvendina aštuonios valstybės narės (Danija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Suomija, Švedija ir Vokietija) ir ji grindžiama trimis pagrindiniais tikslais: *apsaugoti jūrą, sujungti regioną ir padidinti klestėjimą*. Įgyvendinant šiuos tikslus regione sprendžiami įvairūs bendri tarpusavyje susiję uždaviniai, kaip antai prisitaikymo prie klimato kaitos, saugios laivybos, energetikos, transporto, junglumo, konkurencingumo ir civilinės saugos.

Kad Strategijos tikslai būtų pasiekti, dalyvaujančių šalių vyriausybės įsipareigojo suderinti savo nacionalinius ir regioninius prioritetus ir sutelkti atitinkamą ES ir nacionalinį finansavimą veiksmų planui įgyvendinti. Nuo 2013 m. Strategijos veiksmų planas buvo atnaujintas keturis kartus, kad atspindėtų regioninius ir ES prioritetus, taip pat naujus poreikius. Dabartiniame 2021 m. vasario mėn. priimtame veiksmų plane⁴ Strategija dar labiau suderinta su ES tikslais, o jos struktūra supaprastinta: sumažintas veiksmų skaičius, jie suskirstyti į 14 politikos sričių ir sukurtas specialus paramos padalinys.

Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama su Baltijos jūra besiribojančioms valstybėms narėms, tačiau palankiai vertinamas bendradarbiavimas su kaimyninėmis ES nepriklausančiomis šalimis, įskaitant Norvegiją. 2025 m. lapkričio 7 d. Norvegija Strategijos nacionalinių koordinatorių grupei pirmininkaujantį Estijai pateikė oficialų prašymą įtraukti ją į Strategiją kaip visateisę narę. 2025 m. lapkričio 28 d. aštuonios valstybės narės, įgyvendinančios Strategiją ir atstovaujamos Nacionalinių koordinatorių grupėje, šiam prašymui pritarė. 2025 m. gruodžio 5 d. Strategijos nacionalinių koordinatorių grupei pirmininkaujanti valstybė perdavė Komisijai Nacionalinių koordinatorių grupės sprendimą įtraukti į Strategiją Norvegiją. Vėliau,

¹ KOM(2009) 248 *galutinis*, 2009 m. birželio 10 d.

² 2009 m. spalio 29–30 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (EUCO 15265/1/09 REV 1).

³ COM(2012) 128 *final*, 2012 m. kovo 23 d.

⁴ SWD(2021) 24 *final*, 2021 m. vasario 15 d.

2026 m. kovo 24 d., ji pateikė sprendimą Tarybai, prašydama Tarybos imtis būtinų veiksmų, kad Norvegija būtų įtraukta į Strategiją kaip devintoji dalyvaujanti šalis.

2026 m. gegužės 5 d. išvadose Taryba palankiai įvertino Strategiją įgyvendinančių šalių prašymą ir jam pritarė. Ji paprašė Europos Komisijos imtis būtinų veiksmų, kad Norvegija būtų įtraukta į ES Baltijos jūros regiono strategiją, Strategija būtų atitinkamai iš dalies pakeista ir pateikta Tarybai.

2. Norvegijos įtraukimas į Strategiją

1. Politinis kontekstas

Norvegija yra ilgalaikė Baltijos jūros regiono partnerė. Bėgant metams ji prisidėjo prie darbo atitinkamose politikos srityse ir prie kelių pagal Strategiją vykdomų projektų. Norvegija stebėtojos teisėmis dalyvauja Nacionalinių koordinatorių grupės, kuri yra aukščiausias Strategijos sprendimų priėmimo organas, veikloje ir dalyvauja INTERREG Baltijos jūros regiono programoje, kuri yra pagrindinis finansavimo šaltinis. Programa ir Strategija yra glaudžiai susijusios, nes jos vykdomos toje pačioje geografinėje vietovėje ir viena kitą papildo. Strategijoje nustatytas strateginis pagrindas ir tikslai, o pagal INTERREG programą teikiamas finansavimas projektams, kuriais įgyvendinami tikslai ir remiamas Strategijos valdymas.

Prasidėjus Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą, sustabdytas bendradarbiavimas pagal Strategiją su Rusija ir Baltarusija, o tai dar labiau pakeitė politinę ir geopolitinę regiono aplinką. Nors dėl šio pokyčio buvo šiek tiek apribotos galimybės naudojantis Strategija spręsti bendrus regiono uždavinius, pavyzdžiui, susijusius su tarša, klimato kaitos švelninimu, biologinės įvairovės nykimu ir jūrų rizikos valdymu, suinteresuotieji subjektai vis dėlto suintensyvino bendradarbiavimą, be kita ko, palaikydami praktinius kasdienes ryšius įvairiais lygmenimis ir įvairiose politikos srityse.

Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į reikšmingus geopolitinius, aplinkos ir ekonominius pokyčius Baltijos jūros regione, taip pat į ilgalaikį Norvegijos įsitraukimą į su Strategija susijusią veiklą ir didėjantį jos susidomėjimą glaudesniu bendradarbiavimu šiame makroregione, tikslinga oficialiai įtvirtinti Norvegijos dalyvavimą vienodomis sąlygomis su aštuoniomis valstybėmis narėmis, kurios Strategiją jau įgyvendina.

2. Norvegijos dalyvavimas įgyvendinant Strategiją

Šiame pirminio 2009 m. birželio 10 d. komunikato dėl ES Baltijos jūros regiono strategijos papildyme nustatomi Norvegijos vaidmenys ir atsakomybė daugiapakopio Strategijos valdymo srityje ir jos santykiai su kitomis dalyvaujančiomis šalimis.

Įtraukta į Strategiją Norvegija turės teisę dalyvauti visose jos valdymo struktūrose, įskaitant metinį forumą, Nacionalinių koordinatorių grupę, politikos sričių iniciatyvines grupes ir visus kitus valdymo organus. Ji taip pat atliks politikos srities koordinatorės vaidmenį. Norvegija bendradarbiaus su įvairių lygmenų suinteresuotaisiais subjektais (regionų ir vietos valdžios institucijomis, pilietine visuomene, verslo ir akademinė bendruomene), atsižvelgdama į Strategijos daugiapakopio valdymo principus.

3. Išvados

Oficialiai įtraukus Norvegiją į ES Baltijos jūros regiono strategiją bus dar labiau sustiprintas Strategijos regioninis aspektas bei Strategijos ir INTERREG Baltijos jūros regiono programos ryšys. Be to, padidės ekspertinių žinių ir išteklių bazė, sustiprės tarpvalstybinis bendradarbiavimas regione ir bus užtikrintas veiksmingas bendrų uždavinių sprendimas. Dalyvavimas lygiomis teisėmis su kitomis dalyvaujančiomis šalimis suteiks Norvegijai galimybę stiprinti bendradarbiavimą makroregioniniame kontekste ir padės siekti visam regionui naudingų Strategijos tikslų.